

Tárgytematika / Course Description

Magyar nyelv I.

AKLB_TTTM034

Tárgyfelelős neve /

Teacher's name: Döryné dr. Zábrádi Orsolya

Félév / Semester: 2022/23/1

Beszámolási forma /

Assesment: Vizsga

Tárgy heti óraszám /

Teaching hours(week): 0/0/0

Tárgy féléves óraszám /

Teaching hours(sem.): 12/0/0

OKTATÁS CÉLJA / AIM OF THE COURSE

Tárgyleírás, a tantárgy célja: Ismerje meg a hallgató az alapvető általános nyelvészeti, lexikológiai, jelentéstani és kommunikációelméleti alapfogalmakat! Legyen tisztában nyelvünk típusával, eredetével és történetével!

TANTÁRGY TARTALMA / DESCRIPTION

A tantárgy tartalma:

1. A nyelv fogalma, jelszerűsége. A nyelvi jel lényege. A nyelv rendszerszerűsége. A nyelvi jelrendszer és szabályrendszer. A követelmények ismertetése.
2. A nyelvi szintek. A nyelv és a gondolkodás. A nyelv lélektani, filozófiai, logikai vizsgálatáról.
3. A kommunikáció fogalma, funkciója, típusai. A verbális és nem verbális kommunikációs rendszerek.
4. A kommunikációs modellek. A beszéd és az írás mint a kommunikáció általános formája. Az írás rövid története.
5. A nyelvek típus és eredet szerinti osztályozása. A nyelvrokonság.
6. A nyelv rétegzettség, tagoltsága. Szociolingvisztikai alapfogalmak. A magyar nyelvjárások rendszere. A tájnyelv.

A magyar nyelv történeti fejlődése. A legfontosabb ómagyar kori nyelvemlékek. A nyelv

---

SZÁMONKÉRÉSI ÉS ÉRTÉKELÉSI RENDSZERE / ASSESSMENT'S METHOD

Számonkérés és értékelés:

A félév vizsgajeggyel zárul. A vizsgajegyet a hallgatók a vizsgára kapják. Az aláírás feltétele a szemináriumokon való aktív részvétel (maximum 3 hiányzás megengedett) és a 8. heti zh legalább elégséges szintű megírása. A vizsgáztatás módja a járványhelyzet alakulásától függ.

KÖTELEZŐ IRODALOM / OBLIGATORY MATERIAL

Irodalom:

Kötelező irodalom:

1. Adamikné Jászó Anna: A magyar nyelv könyve. Bp., Trezor Kiadó, 2004. 2.
- Keszler Borbála szerk.: Magyar grammatika. Bp., Nemzeti Tankönyvkiadó, 2000. 3. A magyar helyesírás szabályai, Új magyar helyesírás, 12. kiadás, Bp., Akadémiai Kiadó, 2015. 5.
4. Kiefer Ferenc: A magyar nyelv kézikönyve. Bp., Akadémiai Kiadó, 2003. 5.
- Kiefer Ferenc: Jelentéelmélet. Bp., Corvina Kiadó, 2000.
6. Imrényi András - Kugler Nóra - Ladányi Mária - Markó Alexandra - Tátrai Szilárd - Tolcsvai Nagy Gábor: Nyelvtan. Budapest. Osiris Kiadó. 2018.
7. Fercsik Erzsébet - Raátz Judit: Kommunikáció szóban és írásban. Budapest. Krónika Nova Kiadó Kft. 2004.

Ajánlott irodalom:

1. Deme László 1978. A beszéd és a nyelv. Bp., Tankönyvkiadó
2. Horváth Katalin–Ladányi Mária 1995. Állapot és történet – szinkronia és diakronia-viszony a nyelvben. Magyar Nyelv, 1995/4: 489–92
3. Sugárné Kádár Júlia 1985. Beszéd és kommunikáció az óvodás- és kisiskoláskorban. Bp., Akadémiai Kiadó
4. Telegdi Zsigmond 1977. Bevezetés az általános nyelvészetbe. Bp., Tankönyvkiadó. 7-76; 166-245
5. Temesi Mihály 1980. A magyar nyelvtudomány. Bp., Gondolat Kiadó. 5-77
6. Gósy Mária 2004. Fonetika, a beszéd tudománya. Bp., Osiris Kiadó
7. Molnár József 1977. A magyar beszédhangok atlasza. Bp., Tankönyvkiadó
8. Szabó Géza 1992. Nyelvjárásaink. Bp., Tankönyvkiadó

